Univerzita Karlova
Evangelická teologická fakulta
Studiní obor: Křesťanská humanitární a pastorační práce – diakonika

---

Hodnocení diplomové práce

Název: **Specifika nízkoprahových zařízení pro děti a mládež zřizovaných kongregací salesiánů Dona Bosca**

Autor: **Bc. Markéta Humlová**

Oponent: **doc. Michal Kaplánek, Th.D.**

Diplomová práce Markéty Humlové je v mnoha ohledech výjimečná. Autorka se především nebojí vstoupit na „tenký led" srovnávání dvou přístupů k sociálním službám v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež. První přístup bychom mohli označit jako standardní, a to ve smyslu běžných a osvědčených metod sociální práce, které užívají všechna nízkoprahová zařízení pro děti a mládež (NZDM). Druhý přístup se týká NZDM zřizovaných českou provincií Salesiánů dona Boska. Autorka na základě vlastní zkušenosti i na základě salesiánských dokumentů předpokládá, že práce salesiánských NZDM má oproti ostatním určité zvláštní výrazné rysy, vycházející z pastoračního a výchovného poslání salesiánů. V teoretické části práce se snaží tato specifika identifikovat na základě salesiánské literatury. V praktické části se pokouší je ještě blíže specifikovat. K tomu používá analýzy pořízených rozhovorů se zaměstnanci salesiánských NZDM.

Předložená diplomová práce má logickou strukturu – skládá se z úvodu, čtyř kapitol a závěru. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány: 1) nízkoprahovým klubům obecně; 2) metodice práce v salesiánských NZDM; 3) charakteristice šesti zkoumaných salesiánských zařízení; 4) vlastnímu kvalitativnímu výzkumu v těchto zařízeních. Vzhledem k rozsáhlosti tématu je jak rozsah čistého textu práce, tak i množství použitých pramenů na dolní hranici přijatelnosti pro diplomovou práci.

Realizace práce je po stránce vnější úpravy i po stránce jazykové na velmi dobré úrovni. Možná by stálo za zvážení uspořádat výsledky výzkumu do nějaké přehlednější podoby (třeba tabulka s kategoriemi, jejich charakteristikami a příklady výroků). Po stránce formální se mi jeví jako zbytečné opakování celého bibliografického odkazu víckrát na jedné stránce (stačilo by uvést slovíčko „tamtéž" – jako např. na s. 10 a 19).

Metodika kvalitativního výzkumu, kterou autorka použila, je v podstatě správná. V textu však chybí upřesnění metody přiřazování výroků ke kategoriím (kódům) anebo alespoň odkaz na metodickou literaturu. Zde bych pro další obdobné šetření doporučil použít buď tzv. zakotvenou teorii anebo metodu podle Ph. Mayringa. Vzhledem k poměrně rozsáhlému množství textu by bylo bývalo praktické použít i některý vhodný software, jako je např. MAXQDA.

V teoretické části práce najdeme několik drobných věcných chyb, jako například tvrzení, že Salesiánské středisko mládeže v Praze „vzniklo díky programu Gabriel" (s. 23) anebo tvrzení, že „druhý model pastorace – zaměření se na rozvoj spirituální dimenze mládeže – není příliš reálný". Tento omyl vychází jednak z nevyjasněného vymezení „spirituální dimenze" a z nepřesné definice pastorace, obsažené ve *Výchovně pastoračním projektu provincie 2007.* Další nepřesností je formulace na s. 31, která vzbuzuje dojem, jakoby autorka považovala označení „vedoucí skupiny" za překlad slova „animátor", anebo trochu nepřesná charakteristika rozdílu mezi „klubem" a „oratoří"

na s. 43. Stejně tak se mi zdá dost odvážné tvrdit, že celý proces evangelizace (tedy včetně hlásání víry) by byl v rozporu s pravidly sociálních služeb (s. 25). Autorka to ale v rámci svého výzkumu uvádí na pravou míru: z rozhovorů a jejich interpretace vyplývá, že v rozporu s pravidly sociálních služeb by byla propagace víry jako ideologie (nebo dokonce nucení či manipulace k víře), ale nikoliv osobní svědectví o vlastní zkušenosti víry, respektující svobodu toho druhého (s. 54-56).

Při obhajobě navrhuji diskutovat o problematice osobního vztahu pracovníka a klienta v rámci sociálních služeb (srov. s. 23).

Celkově považuji předloženou práci za velmi přínosnou. Zejména výzkumná část práce obsahuje mnoho zajímavých zjištění a podnětů. Práci proto **doporučuji k obhajobě**. Vzhledem k výše uvedeným nepřesnostem a metodickým nedostatkům navrhuji hodnotit práci známkou B nebo C, podle výsledku obhajoby.

V Praze dne 9. září 2013

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent